

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

GYMNÁZIUM TÝN NAD VLTAVOU

Autor: Mgr. Lukáš Boček

Datum: 5.10.2012

Ročník: kvinta

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Tematický okruh: Literární komunikace

Téma: Starověké písemnictví – hebrejské písemnictví: Bible

Klíčová slova: starověk, hebrejské písemnictví, Bible, Starý zákon, Nový zákon, biblická úsloví

Anotace: Prezentace opakuje znalosti o kulturně-historických souvislostech ohledně hebrejského písemnictví, přináší hlubší pohled na součásti Bible a opakování dosavadních poznatků. Zároveň je na závěr připravena krátká aktivita zaměřená na známá biblická úsloví.

Zpracování tohoto DUM bylo financováno z projektu OPVK, výzva 1.5

HEBREJSKÉ PÍSEMNICTVÍ: LITERÁRNÍ PAMÁTKY

Náboženství, vznik literatury na území Izraele a Palestiny

OBSAH PREZENTACE

1. Hebrejská literatura
2. Bible obecně
3. Starý zákon
4. Nový zákon
5. Opakování

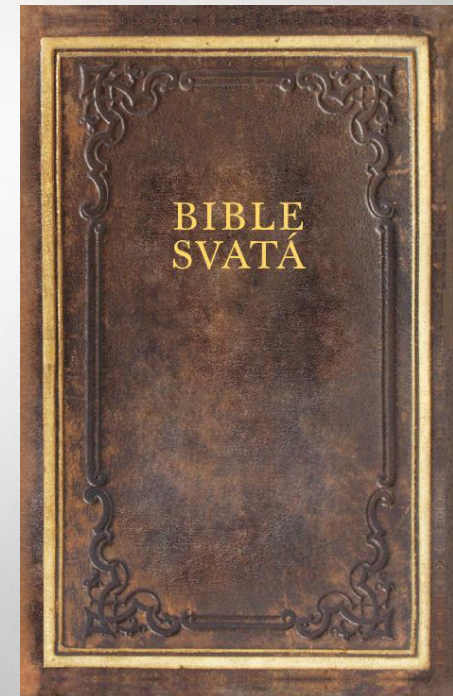
HEBREJSKÁ LITERATURA

- ❖ umění starověkých palestinských Židů
- ❖ předěl mezi orientální a evropskou literaturou
- ❖ hlavní památkou je Bible, konkrétně Starý zákon
- ❖ používaný jazyk: hebrejšтина

BIBLE

- ❖ Řecky biblia = knihy, jinak také **Písmo svaté**
- ❖ Soubor **72** knih
- ❖ Nejčtenější a nejprekládanější kniha na světě (přeložena do 495 jazyků)
- ❖ První ucelené české vydání z 16. století – **Jan Blahoslav** přeložil **Nový zákon**, jeho bratři na Moravě poté přeložili i zbytek – vznikla **Bible kralická** (6 dílů, vrchol humanistické češtiny)

BIBLE

- ❖ Sestává se ze dvou částí – **Starého a Nového zákona**
- ❖ **Zákon** = smlouva mezi židy a Bohem, křesťany a Bohem
- ❖ Je to základní kniha pro dvě světová náboženství: **židovství** a **křesťanství**
- ❖ Obsahuje **texty náboženské, historické, duchovní a milostné písně, modlitby, mravní ponaučení, proroctví**

DVĚ ČÁSTI BIBLÉ

Starý zákon

- ❖ Jazyk: hebrejšťina
- ❖ Užíván: židy, křesťany
- ❖ Vznik: 1. století př.n.l.
- ❖ Počet knih: 45

Nový zákon

- ❖ Jazyk: řečťina
- ❖ Užíván: křesťany
- ❖ Vznik: 1. století n.l.
- ❖ Počet knih: 27

STARÝ ZÁKON

❖ Starý zákon se skládá ze 3 částí:

1. Pět knih Mojžíšových

- hebrejsky **TÓRA**, řecky **PENTATEUCH**
- Nejznámější části: Genesis, Exodus (vyvedení Izraelitů z egyptského otroctví)
- O stvoření světa, Adam a Eva, potopa světa, babylónská věž, o Abrahamovi atd.

2. Knihy proroků

- knihy soudců (Kniha Samuelova – David a Goliáš)

3. Spisy svaté

- Žalmy, Píseň písní

NOVÝ ZÁKON

❖ Nový zákon se skládá také ze 3 částí:

1. **Čtyři evangelia** (Matoušovo, Janovo, Lukášovo a Markovo)

- Popisuje život Ježíše Krista, jeho smrt a zmrtvýchvstání (viz. první část výkladu – předpověď -
> Betlém -> Nazaret -> Jeruzalém -> Jidáš -> Ukřižování -> zmrtvýchvstání)

2. **Listy apoštolů** (epištolý)

- Zachycují počátky křesťanství a jeho zvěstovatelů

3. **Zjevení sv. Jana**

- Apokalypsa, okolnosti druhého příchodu Ježíše

ÚKOLY

„Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství.

Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uvidí Boha.

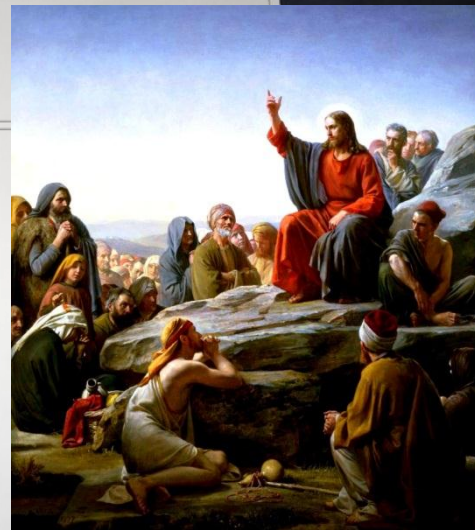
Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími.

Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské.“

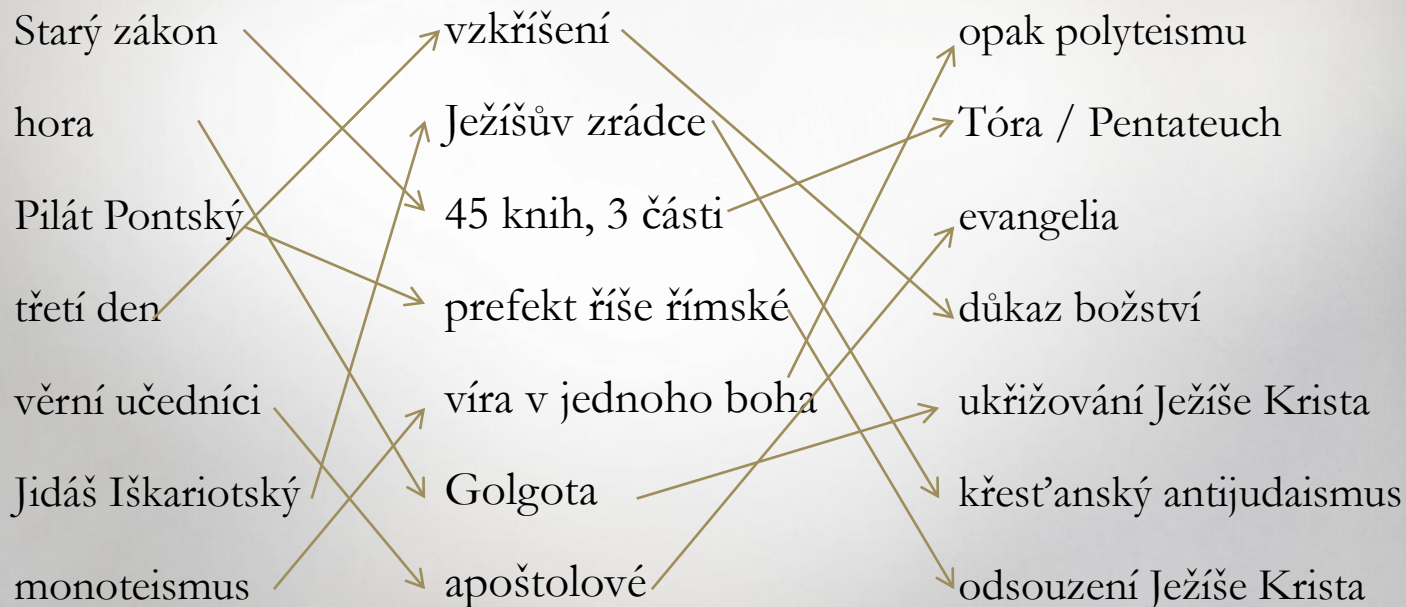
Matoušovo evangelium, úryvek z Ježíšova kázání na hoře

Otázky: Jaké lidské vlastnosti Ježíš vyzdvihoval? Co znamená „čisté srdce“?

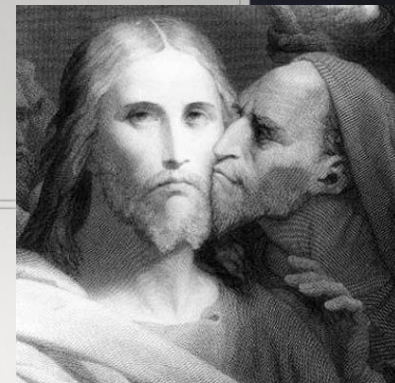
Jakou odměnu slibuje Ježíš? Které z nich představují touhy dnešních lidí?

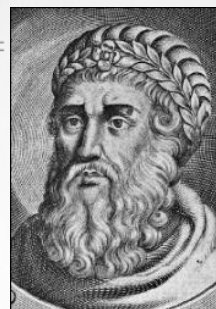
SPOJTE NÁSLEDUJÍCÍ POJMY

BIBLICKÁ ÚSLOVÍ

Doplňte následující biblická úsloví:

Zlý jako Herodes

Proradný Jidáš

Nosit Kainovo znamení

Holubice míru

Dostat houby s octem

Starý jako Jeruzalém

ZDROJE OBRÁZKŮ:

- http://www.rejesus.co.uk/site/module/the_jesus_timeline/
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Andrea_del_Verrocchio_002.jpg
- <http://www.timshen.truepath.com/christian/jesus.htm>
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:Mantegna,_Andrea_-_La_R%C3%A9surrection_-_1457-1459.jpg
- http://www.starokatolici-brno.org/?acc=lit_3velikonocni_c
- <http://kenbaker.files.wordpress.com/2007/05/torah.jpg>
- <http://files.2012-rok.webnode.cz/2000000009-d8ba6d9b5c/Bible%20svata.jpg>
- <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/96/Bloch-SermonOnTheMount.jpg>
- <http://www.internetmonk.com/archive/sermon-three-unwise-kings>
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/ee/Black_Peace_Dove.svg/260px-Black_Peace_Dove.svg.png
- <http://www.ck-tilia.cz/clanek/Jeruzalem-a-Betlem>
- http://becomingjew.blog.com/files/2012/07/judas-iscariot_wa.jpg
- <http://fistfuloftalent.com/2008/06/how-to-tell-pot.html>

ZDROJE INFORMACÍ:

- ❖ Jesus. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-09-29]. Dostupné z:
http://en.wikipedia.org/wiki/Jesus_Christ
- ❖ Křesťanství. *Databázové systémy GIS* [online]. 2008 [cit. 2012-09-29]. Dostupné z:
<http://gis.zcu.cz/studium/dbg2/Materialy/html/ch10s06.html>
- ❖ *Dějepis 7*. Plzeň: Fraus, 2009, s. 8-9. ISBN 978-80-7238-558-4.